

**Examenprogramma Landbouw- breed (intrasectoraal)**

<b>Geglobaliseerd programma Landbouw- breed (intrasectoraal)</b>				
<p><b>Een kruisje achter een eindterm geeft per leerweg aan of deze eindterm tot het examenprogramma van die betreffende leerweg behoort.</b>  <b>De aanduiding CE onder een exameneenheid, betekent dat die exameneenheid getoetst wordt in het centraal examen. Uitsluitend deze exameneenheden worden toegelicht in de syllabus.</b></p> <p>Het centraal examen voor een vak of programma per leerweg heeft betrekking op die exameneenheden die aangeduid zijn met <b>CE</b>.  Het schoolexamen voor een bepaalde leerweg heeft in ieder geval betrekking op exameneenheid K2 (Competenties). Daarnaast heeft het schoolexamen betrekking op:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• ten minste die exameneenheden die deel uitmaken van het examenprogramma van deze leerweg voor zover zij niet deel uitmaken van het centraal examen voor die leerweg;</li> <li>• indien het bevoegd gezag daarvoor kiest een of meer exameneenheden waarop het centraal examen betrekking heeft;</li> <li>• indien het bevoegd gezag daarvoor kiest: andere vakonderdelen die relevant zijn voor het betreffende vak of examenprogramma, die per kandidaat kunnen verschillen.</li> </ul> <p>Een eindterm op het gebied van vaardigheden veronderstelt dat ook de onderliggende theorie bekend is.</p>				
		<b>BB</b>	<b>KB</b>	<b>GL</b>
<b>LB/K/1</b>	<b>Oriëntatie op de sectoren</b>			
1	De kandidaat heeft inzicht in: <ul style="list-style-type: none"> <li>- werkvelden en doelgroepen binnen de groene sector;</li> <li>- eigen toekomstmogelijkheden;</li> <li>- de maatschappelijke functie van de groene sector;</li> <li>- technologische vernieuwingen en de veranderingen die daarmee samenhangen in de groene sector.</li> </ul>	X	X	X
<b>LB/K/2</b>	<b>Competenties</b> <i>wordt getoetst in CE-BB, CE-KB en CE-GL</i>			
	<b>Beslissen en activiteiten initiëren</b>			
2	De kandidaat kan op adequate wijze beslissen en activiteiten uitvoeren.	X	X	X
	<b>Samenwerken en overleggen</b>			
3	De kandidaat kan op adequate wijze met mensen samenwerken.	X	X	X
	<b>Ethisch en integer handelen</b>			
4	De kandidaat kan op adequate wijze verantwoordelijk handelen.	X	X	X
	<b>Relaties bouwen en netwerken</b>			
5	De kandidaat kan op adequate wijze relaties opbouwen en onderhouden.	X	X	X
	<b>Presenteren</b>			
6	De kandidaat kan op adequate wijze communiceren en zich presenteren, zowel verbaal (mondeling) als non-verbaal.	X	X	X
	<b>Formuleren en rapporteren</b>			
7	De kandidaat kan op adequate wijze schriftelijk rapporteren.	X	X	X
	<b>Vakdeskundigheid toepassen</b>			
8	De kandidaat kan op adequate wijze beroepshandelingen uitvoeren.	X	X	X
	<b>Materialen en middelen inzetten</b>			
9	De kandidaat kan op adequate wijze de juiste materialen en middelen inzetten.	X	X	X

**Examenprogramma Landbouw- breed (intrasectoraal)**

		<b>BB</b>	<b>KB</b>	<b>GL</b>
	<b>Analyseren en problemen oplossen</b>			
10	De kandidaat kan op adequate wijze met problemen omgaan.	X	X	X
	<b>Onderzoeken</b>			
11	De kandidaat kan op adequate wijze informatie verwerven en verwerken om iets doelgericht te onderzoeken.	X	X	X
	<b>Leren</b>			
12	De kandidaat kan op adequate wijze reflecteren op eigen toekomstmogelijkheden en interesses.	X	X	X
	<b>Plannen en organiseren</b>			
13	De kandidaat kan op adequate wijze planmatig en doelgericht werken.	X	X	X
	<b>Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten</b>			
14	De kandidaat kan op adequate wijze klanten helpen.	X	X	X
	<b>Kwaliteit leveren</b>			
15	De kandidaat kan op adequate wijze zorgdragen voor een goede werkuitvoering en een goede kwaliteit van het eindproduct.	X	X	X
	<b>Instructies en procedures opvolgen</b>			
16	De kandidaat kan op adequate wijze volgens instructie en geldende procedures werken.	X	X	X
	<b>Omgaan met verandering en aanpassen</b>			
17	De kandidaat kan op adequate wijze met veranderingen omgaan en zich aanpassen.	X	X	X
	<b>Met druk en tegenslag omgaan</b>			
18	De kandidaat kan op adequate wijze omgaan met druk en tegenslagen.	X	X	X
	<b>Bedrijfsmatig handelen</b>			
19	De kandidaat kan op adequate wijze met productiemiddelen omgaan.	X	X	X
<b>Thema recreatie</b>				
<b>LB/K/3</b>	<b>Ruimte</b>			
20	De kandidaat kan een tuintekening maken en interpreteren.	X	X	
21	De kandidaat kan m.b.v. instrumenten en apparaten schattingen en metingen uitvoeren en maten berekenen.	X	X	X
<b>LB/K/4</b>	<b>Landschap en omgeving wordt getoetst in CE-BB en CE-KB</b>			
22	De kandidaat kan natuurbeschermingsmaatregelen toepassen.	X	X	X
23	De kandidaat kan materialen en middelen inzetten bij de inrichting van landschap en omgeving.		X	
<b>LB/K/8</b>	<b>Dierlijke voeding en verzorging</b>			
29	De kandidaat kan dieren verantwoord voeren en verzorgen en daarbij kennis toepassen van: - diersoorten en rassen; - voedermiddelen; - gezondheidskenmerken van dieren.	X	X	X

**Examenprogramma Landbouw- breed (intrasectoraal)**

		BB	KB	GL
<b>Thema Groen</b>				
<b>LB/K/4</b>	<b>Landschap en omgeving</b> <i>wordt getoetst in CE-BB en CE-KB</i>			
22	De kandidaat kan natuurbeschermingsmaatregelen toepassen.	X	X	X
23	De kandidaat kan materialen en middelen inzetten bij de inrichting van landschap en omgeving.		X	
<b>LB/K/5</b>	<b>Ecosystemen</b> <i>wordt getoetst in CE-BB en CE-KB</i>			
24	De kandidaat kan milieumaatregelen nemen om negatieve gevolgen voor het milieu te beperken.	X	X	
25	De kandidaat heeft kennis van de relatie tussen voedselproductie en teeltmaatregelen en de milieueffecten (regionaal en mondiaal) die daarbij optreden.		X	
<b>LB/K/6</b>	<b>Groei en ontwikkeling 1</b> <i>wordt getoetst in CE-BB en CE-KB</i>			
26	De kandidaat kan generatieve en vegetatieve vermeerdering toepassen.	X	X	
27	De kandidaat kan het teeltmedium onderhouden en daarbij de juiste materialen en middelen inzetten.	X	X	
<b>LB/K/7</b>	<b>Groei en ontwikkeling 2</b>			
28	De kandidaat kent de functie van voedingselementen bij planten en de meststoffen waarin deze voorkomen en kan deze toepassen.	X	X	X
<b>Thema verzorging</b>				
<b>LB/K/8</b>	<b>Dierlijke voeding en verzorging</b>			
29	De kandidaat kan dieren verantwoord voeren en verzorgen en daarbij kennis toepassen van: - diersoorten en rassen; - voedermiddelen; - gezondheidskenmerken van dieren.	X	X	X
<b>LB/K/9</b>	<b>Humane voeding</b>			
30	De kandidaat kan voedingsproducten vervaardigen en conserveren.	X	X	
31	De kandidaat kan het belang van micro-organismen en additieven bij voeding noemen.	X	X	X
32	De kandidaat kent de functies van humane voedingsstoffen en de voedingsmiddelen waarin deze voorkomen.	X	X	X
<b>LB/K/10</b>	<b>Verzorgen en onderhouden</b>			
33	De kandidaat kan verschillende productiemiddelen onderhouden.	X	X	
34	De kandidaat kan de basale verzorgingshandelingen voor planten en dieren uitvoeren.	X	X	
<b>LB/K/17</b>	<b>Kwaliteitszorg</b>			
47	De kandidaat kan kwaliteitseisen toepassen en instrumenten hanteren voor kwaliteitsverbetering.	X	X	X
48	De kandidaat kent kwaliteitsinstanties, hun werkwijze en de regels waaraan ze uitvoering geven om de kwaliteit te borgen.		X	X

**Examenprogramma Landbouw- breed (intrasectoraal)**

		BB	KB	GL
<b>Thema Handel</b>				
<b>LB/K/11</b>	<b>Handel</b> <i>wordt getoetst in CE-BB en CE-KB</i>			
35	De kandidaat kan op adequate wijze informatie over de markt, de belangrijkste bedrijfsvormen, verkoopsystemen en eisen aan personeel verwerven en verwerken.	X	X	
<b>LB/K/12</b>	<b>Bedrijfsuitvoering en organisatie</b>			
36	De kandidaat kan globaal de bedrijfsdoelstellingen en de relatie tussen bedrijfsformule en de aanpak van een bedrijf noemen.	X	X	X
37	De kandidaat kan trends en ontwikkeling in producten en productie noemen en daarover gegevens verzamelen.		X	X
<b>LB/K/13</b>	<b>Klantgericht handelen</b> <i>wordt getoetst in CE-BB en CE-KB</i>			
38	De kandidaat kan op een correcte wijze klanten helpen en daarbij inspelen op consumentengedrag.	X	X	
<b>LB/K/14</b>	<b>Werken in een winkel</b> <i>wordt getoetst in CE-BB en CE-KB</i>			
39	De kandidaat kan een winkelpresentatie verzorgen, artikelen verkoopklaar maken, afrekenen met een kassa en goederen ontvangen en verwerken.	X	X	
40	De kandidaat kan een bloemwerk samenstellen en verzorgen.	X	X	
41	De kandidaat kan een globale kostprijsberekening maken.		X	
42	De kandidaat kan regelmatig voorkomende administratieve handelingen op het gebied van beheer uitvoeren.		X	
<b>Thema techniek</b>				
<b>LB/K/15</b>	<b>Polytechniek</b>			
43	De kandidaat kan: - diverse verbinding- en bevestigingstechnieken uitvoeren; - op een veilige wijze onderhoudswerkzaamheden aan een installatie uitvoeren.	X	X	
44	De kandidaat kan: - de belangrijkste motorensystemen en hun werking noemen; - de belangrijkste aandrijfsystemen en -technieken noemen.	X	X	
45	De kandidaat kan meet-, regel- en schakeltechnieken toepassen.	X	X	X
<b>LB/K/16</b>	<b>ICT</b>			
46	De kandidaat kan verschillende geautomatiseerde systemen toepassen.	X	X	X

**Examenprogramma Landbouw- breed (intrasectoraal)**

<b>Gemeenschappelijk centraal te examineren deel voor de gemengde leerweg</b>				
		<b>BB</b>	<b>KB</b>	<b>GL</b>
<b>LG/K/5a</b>	<b>Productie, verwerking en milieu wordt getoetst in CE-GL</b>			
I	De kandidaat kan binnen de productieketen de relatie leggen tussen productieprocessen en productverwerkingsprocessen.			X
II	De kandidaat kan de relatie leggen tussen de productieketen en het milieu.			X
<b>LG/K/11a</b>	<b>Handel wordt getoetst in CE-GL</b>			
III	De kandidaat kan op adequate wijze informatie over de markt, de belangrijkste bedrijfsvormen, verkoopsystemen en eisen aan personeel verwerven en verwerken.			X
<b>LG/K/13a</b>	<b>Klantgericht handelen wordt getoetst in CE-GL</b>			
IV	De kandidaat kan op correcte wijze 'klanten' helpen en daarbij inspelen op consumentengedrag.			X
<b>LG/K/14a</b>	<b>Werken in een winkel wordt getoetst in CE-GL</b>			
V	De kandidaat kan een globale prijsberekening maken.			X
VI	De kandidaat kan regelmatig voorkomende administratieve handelingen op het gebied van beheer uitvoeren.			X